

BTW-VRIJSTELLING MEDISCHE DIENSTEN – WETGEVING VANAF 1 JANUARI 2022

Wat verandert er voor de zorgverstreker?	2
Wat zijn de twee grondvoorwaarden opdat een btw-vrijstelling van toepassing kan zijn?	2
Wat wordt bedoeld met behandelingen of ingrepen met een therapeutisch doel?	2
Zijn preventieve handelingen vrijgesteld?	2
Waar vind ik voorbeelden terug van handelingen met of zonder therapeutisch doel?.....	3
Wie bepaalt het al dan niet aanwezig zijn van een therapeutisch doel?	3
Op welke wijze moet de zorgverstreker het therapeutisch doel aantonen en motiveren?.....	4
Welke zorgverstrekkers komen in aanmerking voor de vrijstelling?	4
Wie zijn de beoefenaars van de gereguleerde beroepen?.....	5
Wie zijn de beoefenaars van de praktijken bedoeld in de wet Colla van 29 april 1999?	5
Op welke manier kunnen de osteopaten, chiropractors en acupuncturisten aantonen dat ze beschikken over die noodzakelijke kwalificaties?	6
Wat zijn de gevolgen als ik overstap van een belastingregime naar een vrijstellingsregime?	6
Op welke manier moeten de beoefenaars van medische en paramedische beroepen zonder wettelijk of reglementair kader aantonen dat ze beschikken over die noodzakelijke kwalificaties?	7
Vanaf wanneer gaan de wijzigingen in?	7
Zijn er overgangsmaatregelen voorzien?	7
De administratie heeft vroeger ook commentaren (circulaires, beslissingen, enz.) gepubliceerd met betrekking tot vrijstellingen in de medische sector. Zijn deze publicaties nog van toepassing?	8
De juiste toepassing van de nieuwe btw-wetgeving is niet altijd eenvoudig en ik vrees fouten te zullen maken. Wat zal de houding van de administratie zijn?	8
Ik heb de circulaire aandachtig gelezen, maar niet alles is duidelijk. Waar kan ik terecht met mijn vragen?.....	8
Wanneer moet men zich voor de btw laten registreren?	9
Hoe kan men zich voor btw laten registreren?.....	9
Tot welke verplichtingen is de gewone belastingplichtige gehouden?	10

WAT VERANDERT ER VOOR DE ZORGVERSTREKKER?

De btw-vrijstelling voor diensten van medische verzorging, zowel binnen als buiten ziekenhuizen, betreft in principe enkel diensten met een therapeutisch doel.

De vrijstelling voor medische verzorging is dus niet van toepassing op ingrepen en behandelingen zonder enig therapeutisch doel (zoals de diensten van esthetische aard).

De vrijstelling wordt niet langer exclusief voorbehouden aan de beoefenaars van gereguleerde (para)medische beroepen, maar ook de beroepsbeoefenaars die door een adequate opleiding geacht kunnen worden een equivalent kwaliteitsniveau te bereiken, zullen zich kunnen beroepen op de vrijstelling.

WAT ZIJN DE TWEE GRONDVOORWAARDEN OPDAT EEN BTW-VRIJSTELLING VAN TOEPASSING KAN ZIJN?

Een behandeling of ingreep is slechts vrijgesteld indien:

- ze een therapeutisch doel heeft;
- en ze wordt verricht door een in het btw-wetboek beoogde zorgverstrekker.

WAT WORDT BEDOELD MET BEHANDELINGEN OF INGREPEN MET EEN THERAPEUTISCH DOEL?

De medische verzorging met therapeutisch doel zijn diensten die de **diagnose, verzorging** en, in de mate van het mogelijke, **de genezing** van ziekten of gezondheidsproblemen tot doel hebben. Deze diensten zijn vrijgesteld van btw.

Het therapeutische doel van een dienst moet niet bijzonder strikt worden opgevat.

Medische diensten met als doel **de bescherming, met inbegrip van behoud of herstel, van de gezondheid van de mens** vallen onder de vrijstelling.

ZIJN PREVENTIEVE HANDELINGEN VRIJGESTELD?

De vrijstelling is ook van toepassing op medische diensten die worden verricht voor doeleinden van preventie, alsook in gevallen waarin degene die wordt onderzocht of anderszins een preventieve medische ingreep ondergaat, geen ziekte of gezondheidsprobleem blijkt te hebben.

Er moet een therapeutisch doel worden nagestreefd.

In dit verband, een voedingsbegeleidingsdienst verrichte in een sportschool, een instrument kan zijn voor de preventie van bepaalde ziekten, zoals zwaarlijvigheid. Hetzelfde geldt echter voor sportbeoefening zelf, waarvan wordt erkend dat dit een rol speelt bij bijvoorbeeld het voorkomen

van hart- en vaatziekten. Met voedingsbegeleiding wordt dus in beginsel een gezondheid gerelateerd doel nagestreefd, maar niet, of niet noodzakelijkwijs, een therapeutisch doel.

Daarom kan het begrip 'medische verzorging' van toepassing zijn op consultaties waarin diagnoses en mogelijke therapieën worden uitgelegd en waarin wordt voorgesteld om andere behandelingen te volgen, aangezien met die consultaties mogelijkwijs een therapeutische doelstelling wordt nagestreefd. Zij bieden de betrokken persoon immers inzicht in zijn medische situatie, zodat hij daar in voorkomend geval naar kan handelen, met name door een bepaald geneesmiddel al dan niet te nemen. Diensten die bestaan uit het verstrekken van algemene inlichtingen over ziektebeelden en therapieën en diensten die bestaan uit het verstrekken van administratieve inlichtingen vallen niet onder de vrijstelling voor medische diensten.

WAAR VIND IK VOORBEELDEN TERUG VAN HANDELINGEN MET OF ZONDER THERAPEUTISCH DOEL?

De administratie heeft een eerste algemene commentaar ([circulaire 2021/C/114](#)) gepubliceerd waarin zowel een theoretisch referentiekader als een lijst met voorbeelden en tegenvoorbeelden zijn opgenomen. Daarnaast wordt voor heel wat beroepsgroepen apart een aantal voorbeelden gegeven.

Het is echter niet mogelijk een exhaustieve lijst van handelingen op te stellen.

WIE BEPAALT HET AL DAN NIET AANWEZIG ZIJN VAN EEN THERAPEUTISCH DOEL?

Het is de medische beroepsbeoefenaar die de hoofdhandeling uitvoert die in eer en geweten oordeelt of een medische behandeling een therapeutisch doel dient. Hierbij is het van geen belang of de medische beroepsbeoefenaar onder leiding en toezicht staat van een andere medische beroepsbeoefenaar (zoals bv. een huisarts in opleiding of een arts-specialist in opleiding).

Deze beoordeling geldt niet alleen voor diensten die esthetisch van aard zijn. Ook voor andere medische handelingen die niet esthetisch van aard zijn, geldt dat de medische beroepsbeoefenaar vaststelt of de medische handeling een therapeutisch doel heeft.

OP WELKE WIJZE MOET DE ZORGVERSTREKKER HET THERAPEUTISCH DOEL AANTONEN EN MOTIVEREN?

Wat het bewijs van de toepassing van de vrijstelling door de beoefenaar van een gezondheidszorgberoep betreft, zal er worden uitgegaan van een aantal vermoedens om zo de administratieve last zo veel mogelijk te beperken.

Het gaat hier om een weerlegbaar vermoeden, waarvan steeds het tegenbewijs kan worden geleverd.

Voor btw-doeleinden bestaat in principe geen motiveringsverplichting tegenover de patiënt of de btw-administratie wanneer de ingreep of de behandeling:

- voorkomt in de RIZIV-nomenclatuur;
- voorkomt in de nomenclatuur van de revalidatieverstrekingen;
- in aanmerking komt voor tegemoetkoming (terugbetaling) overeenkomstig de reglementering betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen;
- gebeurt op voorschrift van een arts geldt in principe geen bijkomende motiveringsplicht.

Dit vermoeden geldt ongeacht of de terugbetaling wordt beperkt op basis van criteria zoals het aantal behandelingen (bij een kinesist bijvoorbeeld) of de leeftijd van de patiënt (bij tandartsen bijvoorbeeld).

Wanneer de medische beroepsbeoefenaar bij ingrepen of behandelingen, waar geen vermoeden speelt, van oordeel is dat een therapeutisch doel aanwezig is, motiveert hij zijn beslissing om de btw-vrijstelling toe te passen. Het therapeutisch oogmerk van de ingreep of behandeling kan blijken uit het patiëntendossier en meer algemeen uit de bewijsmiddelen van gemeen recht.

Ten aanzien van de uitvoerder van een esthetische ingreep of behandeling blijven de regels vermeld in de commentaar met referte E.T.127.740 van toepassing.

Beroepsfederaties die menen dat de motiveringsplicht overmatige administratieve last tot gevolg heeft, kunnen met de centrale diensten van de btw contact opnemen: aagfisc.exp.tva.btw@minfin.fed.be.

WELKE ZORGVERSTREKKERS KOMEN IN AANMERKING VOOR DE VRIJSTELLING?

Van de belasting zijn vrijgesteld, de medische verzorging verricht door de volgende personen in het kader van hun beroep of praktijk:

- 1° de beoefenaars van één van de beroepen bedoeld in de **gecoördineerde wet van 10 mei 2015** betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen en de beoefenaars van de praktijken bedoeld in artikel 2, § 1, 2°, tweede lid, van de **wet van 29 april 1999 betreffende de niet-conventionele praktijken** inzake de geneeskunde, de artsenijbereidkunde, de kinesitherapie, de verpleegkunde en de paramedische beroepen;

- 2° de beoefenaars van **andere beroepen of praktijken** dan bedoeld in de bepaling onder 1° wanneer de volgende voorwaarden vervuld zijn:
- a) ze zijn houder van een certificaat afgeleverd door een instelling erkend door een bevoegde overheid van het land waar die instelling gevestigd is;
 - b) ze beschikken op basis van dit certificaat over de noodzakelijke kwalificaties om medische verzorging te verlenen waarvan het kwaliteitsniveau voldoende hoog is om soortgelijk te zijn aan die aangeboden door de beroepsbeoefenaars bedoeld in de bepaling onder 1°.

De beoefenaars van de in het 2°, bedoelde beroepen of praktijken doen een aan de toepassing van die vrijstelling voorafgaande kennisgeving aan de administratie belast met de belasting over de toegevoegde waarde.

WIE ZIJN DE BEOEFENAARS VAN DE GERELEMENTEERDE BEROEPEN?

In de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 zijn de volgende beroepen bedoeld:

- de artsen, tandartsen en apothekers
- de kinesisten
- de verplegers, verpleegsters en de zorgkundigen
- de vroedvrouwen
- de hulpverlener-ambulanciers
- de klinische psychologen en orthopedagogen
- de beoefenaars van de paramedische beroepen bedoeld in het koninklijk besluit van 2 juli 2009 tot vaststelling van de lijst van paramedische beroepen: apothekersassistentie, audiologie, bandage, orthese en prothese, diëtetiek, ergotherapie, medische laboratoriumtechnologie, logopedie, oogzorg, podologie, medische beeldvorming, vervoer van patiënten (met uitsluiting van het dringende personenvervoer na een oproep via het eenvormig oproepstelsel) en mond- en tandzorg.

Voor deze beroepsbeoefenaars bestaat er een wettelijk vermoeden op grond waarvan die personen geacht worden over de noodzakelijke kwalificaties te beschikken om medische verzorging te verlenen waarvan het kwaliteitsniveau voldoende hoog is om de bescherming van de gezondheid van de patiënten te kunnen garanderen.

WIE ZIJN DE BEOEFENAARS VAN DE PRAKTIJKEN BEDOELD IN DE WET COLLA VAN 29 APRIL 1999?

De zogenaamde wet 'Colla' is een wet betreffende de niet-conventionele praktijken inzake de geneeskunde, de artsenijbereidkunde, de kinesitherapie, de verpleegkunde en de paramedische

beroepen. Deze wet vormde een begin van erkenning van vier niet conventionele praktijken, namelijk de homeopaten, de acupuncturisten, osteopaten en chiropractors.

De toegang tot het beroep is enkel voor homeopaten wettelijk geregeld. De erkende homeopaten worden dus, inzake btw, vermoed over de noodzakelijke kwalificaties te beschikken.

OP WELKE MANIER KUNNEN DE OSTEOPATEN, CHIROPRACTORS EN ACUPUNCTURISTEN AANTONEN DAT ZE BESCHIKKEN OVER DIE NOODZAKELIJKE KWALIFICATIES?

De administratie heeft in [haar circulaire](#) aangegeven volgende werkwijze te zullen volgen:

- a) Eerst zal de administratie nagaan of de betrokken beroepsbeoefenaar aangesloten is bij een erkende beroepsvereniging. Vermits het gaat om erkende organisaties en hun lidmaatschap onderworpen is aan verschillende criteria aan de hand waarvan die organisaties het kwaliteitsniveau van de medische verzorging door de gezondheidszorgbeoefenaar controleren, worden de bij een door de Raad van State erkende beroepsorganisatie aangesloten beoefenaars geacht over de noodzakelijke kwalificaties te beschikken om medische verzorging te verlenen waarvan het kwaliteitsniveau voldoende hoog is. Zij worden dus geacht de vrijstelling te kunnen genieten.
- b) De beoefenaars die niet bij zo'n beroepsorganisatie zijn aangesloten kunnen de vrijstelling genieten indien ze voldoen aan een aantal objectieve criteria. Deze criteria worden opgesomd in [de circulaire](#).
- c) De beoefenaars die niet voldoen aan de hiervoor vermelde criteria en die de vrijstelling willen toepassen, kunnen een verzoek indienen bij de centrale diensten van de btw op volgend adres: VAT.medcare.exemption@minfin.fed.be.

WAT ZIJN DE GEVOLGEN ALS IK OVERSTAP VAN EEN BELASTINGREGIME NAAR EEN VRIJSTELLINGSREGIME?

De belastingplichtigen die momenteel vooral belaste handelingen verrichten en in de toekomst in grote mate vrijgestelde handelingen zullen verrichten (die bijgevolg geen recht op aftrek zullen verlenen) moeten de tijdens de voorgaande jaren verrichte aftrek herzien.

De administratie bevestigt niettemin dat de herziening jaarlijks kan gebeuren, ook als zou blijken dat, op het moment dat het btw-regime van de betrokken belastingplichtige wijzigt, betrokkene uitsluitend handelingen zal verrichten die geen recht op aftrek verlenen.

OP WELKE MANIER MOETEN DE BEOEFENAARS VAN MEDISCHE EN PARAMEDISCHE BEROEPEN ZONDER WETTELIJK OF REGLEMENTAIR KADER AANTONEN DAT ZE BESCHIKKEN OVER DIE NOODZAKELIJKE KWALIFICATIES?

De vrijstelling is van toepassing op medische verzorging verstrekt door beroepsbeoefenaars, wanneer ze:

- houder zijn van **een certificaat afgeleverd door een instelling erkend door een bevoegde overheid van het land waar die instelling gevestigd is;**
- én beschikken over de **noodzakelijke kwalificaties** om medische verzorging te verlenen **waarvan het kwaliteitsniveau voldoende hoog is om soortgelijk te zijn** aan die aangeboden door de beoefenaars van gereguleerde medische en paramedische beroepen.

Deze personen moeten een voorafgaande kennisgeving doen aan de btw-administratie.

Die verplichting tot kennisgeving zal het voorwerp uitmaken van een specifieke procedure waarvan de modaliteiten via koninklijk besluit worden bepaald (zie [circulaire](#), punt 9.1). Deze kennisgeving moet verzonden worden aan VAT.medcare.exemption@minfin.fed.be.

VANAF WANNEER GAAN DE WIJZIGINGEN IN?

Vanaf 1 januari 2022

ZIJN ER OVERGANGSMAATREGELEN VOORZIEN?

De volgende handelingen kunnen onderworpen blijven aan de regeling zoals die van toepassing was tot 31 december 2021:

- de ingrepen of behandelingen verricht door medische beroepsbeoefenaars en ziekenhuizen die uiterlijk op 31 december 2021 zijn vastgelegd met de patiënt om te worden verricht op een bepaalde datum (op voorwaarde dat de behandeling of de ingreep effectief wordt uitgevoerd of afgerond uiterlijk op 30 juni 2022)
- de dienstprestaties (vb. expertises) die reeds zijn uitgevoerd uiterlijk op 31 december 2021 (belastbaar feit) maar waarvoor er zich een oorzaak van opeisbaarheid voordoet na die datum.

Indien een ereloon gedeeltelijk betrekking heeft op dienstprestaties die uiterlijk op 31 december 2021 materieel zijn verricht en gedeeltelijk op dienstprestaties die materieel verricht worden na die datum, blijft de ereloon met betrekking tot de vóór 1 januari 2022 materieel verrichte diensten waarvoor de btw bij toepassing van de wettelijke regels nog niet opeisbaar was geworden uiterlijk op 31 december 2021, de tot op die datum geldende regeling volgen op voorwaarde dat een formele, gedetailleerde kostenstaat wordt uitgereikt en de prijs duidelijk bepaalbaar is en kan

toegerekend worden aan de vóór 1 januari 2022 materieel verrichte diensten. Deze kostenstaat dient ten laatste op 28 februari 2022 te worden uitgereikt aan de medecontractant.

DE ADMINISTRATIE HEEFT VROEGER OOK COMMENTAREN (CIRCULAIRES, BESLISSINGEN, ENZ.) GEPUBLICEERD MET BETREKKING TOT VRIJSTELLINGEN IN DE MEDISCHE SECTOR. ZIJN DEZE PUBLICATIES NOG VAN TOEPASSING?

In het algemeen zijn de vroeger gepubliceerde commentaren nog van toepassing (met inbegrip van de daarin opgenomen toegevingen en bijzondere regelingen). Ze moeten evenwel gelezen worden in samenhang met de nieuwe wetgeving en [circulaire](#).

Het is helaas niet mogelijk systematisch en onmiddellijk alle vroegere publicaties te herzien. De btw-administratie streeft er echter naar op korte termijn de btw-commentaar (die alle actuele publicaties samenbrengt en hun samenhang verduidelijkt) bij te werken.

DE JUISTE TOEPASSING VAN DE NIEUWE BTW-WETGEVING IS NIET ALTIJD EENVOUDIG EN IK VREES FOUTEN TE ZULLEN MAKEN. WAT ZAL DE HOUDING VAN DE ADMINISTRATIE ZIJN?

Gezien de impact van de gezondheids crisis op de organisatie van de medische en paramedische sector en de moeilijkheid in deze specifieke periode om de praktische gevolgen van de wijziging van artikel 44 van het Wetboek correct in te schatten, heeft de minister zijn administratie gevraagd om voor het jaar 2022, in het kader van een eventueel fiscaal toezicht op de juiste toepassing van de bovengenoemde bepaling, een soepele houding aan te nemen in geval van een kennelijk onopzettelijke fout van een beroepsbeoefenaar.

IK HEB DE CIRCULAIRE AANDACHTIG GELEZEN, MAAR NIET ALLES IS DUIDELIJK. WAAR KAN IK TERECHT MET MIJN VRAGEN?

[De circulaire](#) betreft een eerste commentaar van de administratie die tot stand is gekomen na consultatie van een groot aantal beroepsbeoefenaars en beroepsverenigingen. Het is echter onmogelijk om alle mogelijke behandelingen, ingrepen en diensten te bespreken die kunnen plaatsvinden in het zorglandschap.

In functie van de noodwendigheden zal de administratie later nog bijkomende commentaren publiceren.

Voor algemene vragen, die geen verband houden met uw concreet fiscaal dossier, kan u telefonisch terecht bij ons Contactcenter via 02 572 57 57 of via [het contactformulier](#).

Voor specifieke vragen in verband met uw dossier richt u zich bij voorkeur tot uw lokaal kantoor. U kan, mits het respecteren van de procedure, eveneens een voorafgaande beslissing bekomen [bij de rulingdienst](#).

WANNEER MOET MEN ZICH VOOR DE BTW LATEN REGISTREREN?

De personen en zorginstellingen die enkel vrijgestelde handelingen stellen, dienen zich niet voor de btw te identificeren (tenzij zij Belgische btw moeten voldoen wegens intracommunautaire verwervingen van goederen of wegens intracommunautaire diensten die zij hebben afgenomen of wanneer zij intracommunautaire diensten verstrekken).

De personen en zorginstellingen die niet uitsluitend vrijgestelde handelingen verrichten, dienen zich **in principe** voor de btw te laten identificeren als een gewone belastingplichtige die periodieke btw-aangiften zal indienen (AM- maandaangever of AT-kwartaalaangever):

- 1) de personen of zorginstellingen die regelmatig en zelfstandig enkel belaste handelingen stellen;
- 2) de personen of zorginstellingen die zowel vrijgestelde als belaste handelingen stellen (gemengde belastingplichtigen).

HOE KAN MEN ZICH VOOR BTW LATEN REGISTREREN?

Bij wijze van tolerantie aanvaardt de administratie dat de aangifte van aanvang van activiteit (formulier e604A) nog rechtsgeldig kan worden ingediend tot 31 januari 2022.

Het toegekende btw-identificatienummer zal dan worden geactiveerd met terugwerkende kracht tot 1 januari 2022.

Het ondernemingsnummer dat werd aangevraagd bij de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) zal via [het formulier e604A](#) geactiveerd worden als btw-nummer.

De belastingplichtige die reeds beschikt over een btw-identificatie, moet binnen een termijn van één maand aangifte (van wijziging van activiteit) ([formulier e604B](#)) doen bij het voor hem bevoegde team beheer. Ook dit formulier moet dus [uiterlijk op 31 januari 2022](#) worden ingediend voor de wijzigingen van de btw-identificatie die verband houden met deze wetswijziging.

De beoefenaars van een gezondheidszorgberoep die naast vrijgestelde medische verzorging ook belastbare niet-therapeutische handelingen verrichten, kunnen de vrijstellingsregeling van artikel 56bis van het Btw-Wetboek toepassen wanneer de omzet die in beginsel aan de btw onderworpen zou zijn, niet meer bedraagt dan 25.000 euro per kalenderjaar. De drempel wordt beoordeeld per

belastingplichtige (btw-nummer). Voor het bepalen van deze drempel wordt geen rekening gehouden met de handelingen die wel zijn vrijgesteld op basis van artikel 44, § 1 of § 2, eerste lid, 1°, a), van het Btw-Wetboek.

De vrijstellingsregeling kleine ondernemingen houdt in dat de belastingplichtige (para)medische beroepsbeoefenaar geen btw moet aanrekenen aan klanten en geen periodieke btw-aangiften moet indienen. Daartegenover staat dat geen btw op kosten in aftrek kan worden gebracht.

TOT WELKE VERPLICHTINGEN IS DE GEWONE BELASTINGPLICHTIGE GEHOUDEN?

- Het gebruik en de mededeling van het toegekende btw-identificatienummer ;
- Het indienen van periodieke btw-aangiften (zie ook de belangrijke administratieve tolerantie ter zake, vermeld in punt 9.2.4.2. van [de circulaire](#));
- Facturering;
- Het voeren van een aangepaste boekhouding;
- Het indienen van de jaarlijkse opgave van de afnemers-belastingplichtigen (klantenlisting);
- Het indienen van de opgave van de intracommunautaire handelingen.

Voor meer algemene informatie aangaande de registratie en deze verplichtingen kan u terecht op [de website](#).